СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 280. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, вівторок, 2-го грудня 1947. No. 280. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, December 2, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ПЯТИЛІТКУ ДЛЯ ПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон, 30 листопада. — Уже найближчого місяця предложить президент Труман конгресові звіт Комісії для Повітряної Оборони. Плян обійме загальний огляд видатків, потрібних для продукції літаків впродовж пяти літ. Видатки мають бути такі великі, що викликуть здивування тому, що поодинокі роди літаків вимагають небувалих коштів. Звісно, що комісія ствердила такі факти: 1. оборона при допомозі літаків за потисненням гузика можлива буде тільки впродовж 15 літ, а тепер треба рахувати лише на ці винаходи, які вже випробовані; 2. єдиний потенціяльний ворог, який міг би напасти на Злучені Держави, тобто Совєтська Росія, має всі потрібні ресурси й енергію, щоб дорівнати, а з часом перевищити Америку в повітряній силі; 3. докищо Америка має вищість у повітряних винаходах і в кількості літаків, одначе припізнюється з дальшою продукцією.

Можливість нападу на столицю; студії над атомовою й бацилевою війною.

Сенатор Генрі Кабот Ладж з Масачусетс, у звязку зо звітом Комісії Повітряної Оборони заявив, що є цілковита можливість, що ворог нападе на столицю й тому він радить розділити функції уряду поміж стейти й підрядні бюра в різних околицях, щоб не допустити до спаралізування життя нації. Він звернув спеціяльну увагу на можливість нападу атомовими бомбами і пошесними заразками й тому доряджує основні студії над обороною проти того роду війни.

ОДНО З ДВОХ: ДОПОМОГА ЕВРОПІ АБО БОЛЬШЕВИЦЬКА НЕВОЛЯ.

Вашингтон.—Злучені Держави попадуть у большевицьку неволю, коли не поспішать з негайною допомогою Европі — таку думку висловив сенатор Ірвинг М. Айвес у промові до нації по радіо. „Цілісенька Европа, включаючи й британські острови перейдуть під комуністичну владу в недалекому часі без допомоги з заграниці", сказав сенатор. Айвес візвав конгрес до прийняття негайної допомоги Европі у висоті $597,000,000, яких домагається президент у своїй програмі, а який уже дебатується в повнім сенаті.

КОРАБЕЛЬНІ ТРАНСПОРТИ З НОВИМИ УКРАЇНСЬКИМИ ІМІГРАНТАМИ.

Ню Йорк. — В суботу 29 листопада прибув до нюйорської пристані корабель Ирні Пайл з 800 новими імігрантами, між ними 21 українцями. Всі українці негайно виїхали до родин поза Н юЙорк. Попередний транспорт кораблем Марін Тайгер привіз 30 українців. Деякі з тих залишилися в приютах у Ню Йорку, інші пороїздилися домів. В порівнанні з давнішими транспортами українців приїздить тепер менше.

АМЕРИКАНСЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ДЛЯ СВІТОВОЇ ХАРТІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.

Вашингтон. — Світова Хартія Прав Людини, випрацювана урядом Злучених Держав, буде предложена Комісія Прав Людини Обєднаних Держав, коли зберeться на наради в Женеві. Пані Рузвелт повезла її туди літаком як делегатка Америки. Коли б Комісія прийняла начерк, зладжений у Вашингтоні, тоді він був би предложений до одобрення в Асамблеї Обєднаних Держав у вересні наступного року. Начерк обіймає 400 слів, отже є дуже короткий, щоб шкільні діти змогли вивчитись його напамять, після того як він буде прийнятий. Документ, випрацюваний знавцями департаментів стейту, справедливости, внутрішніх справ і праці. Він обіймає постанови про особисту свободу, включаючи й свободу інформації, про приличний прожиток для кожного та суспільне забезпечення.

ПЛЯН РОЗВИТКУ ЛІБЕРІЇ.

Вашингтон.—Плян розвитку природних багатств у Ліберії, в Африці, випрацюваний бувшим американським секретарем стейту Едвардом Стетиніусом, діждався належного розгляду в законодатнім тілі цієї африканської республіки, як про це сповіщають з Монровії, столиці Ліберії. Для переведення плянів у життя має бути сформована Ліберійська Компанія, складена з американців та ліберійців. Америка постачить капіталів та машин, а Ліберія природних багатств. Проти цього пляну появилася опозиція в Ліберії, яка передбачує збільшення американських впливів в цій републиці.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ НЕДОСТАЧУ КИПЯЧКИ.

Вашингтон. — Уже тепер можна завважати недостачу нафти до отоплювання й для промислових цілей, а на весну можна передбачувати недостачу газоліни на домашньому ринку. Це перший раз в історії країни можна завважати таке явище у мирних часах.

ВІДОЗВА

Панамериканської Української Конференції до

Українців, Громадян країн Північної і Південної Америки, та до вирваних лютим ворогом з Рідної Землі і розкиданих лихою долею по всьому світі.

Українці, Брати і Сестри;

Ми, представники Українців обох Американських континентів, від північних прерій Канади аж до південних степів Аргентини, зійшлися перший раз в історії на Спільну Раду, щоби як громадяни своїх країн та Українці родом щиро і кріпко, як брат братові, подати собі руки та, з'єднені серцем і думками, з'єднити теж наші сили і всеціло віддати їх на службу нашим країнам та на допомогу і оборону нашої спільної Матері-України.

В ці грізні часи, коли Український Нарід ,вже стільки разів плюндрований і нищений імперіялістичними ворогами, та який склав найбільші жертви в боротьбі проти націстсько-гітлерівської Німеччини та дав великий вклад в перемогу над нею і сьогодні знову переживає найстрашніше лихоліття своєї історії в неволі большевицько-сталінської Москви, коли той сам тоталітарний, російський ворог загрожує теж нашим американським країнам і коли над поділеним на два ворожі табори світом знову зависла страшна загроза воєнного катаклізму, ми, представники Українців Злучених Держав Америки, Канади, Бразилії та Аргентини, Парагваю і Уругваю, взиваємо Вас:

Високо держімо прапор нашої американської свободи та згуртуймо всі свої сили і не жаліймо ані труду ані жертв в змаганні допомогти здобути і скріпити цю свободу теж для нашого многострадального і геройчного Українського Народу;

Стіймо на сторожі доброго українського імени та постійно голосімо всьому світові Правду України, що є нашою правдою;

Зберігаймо нашу українську традицію і українську культуру, збагачуймо ними культурні скарбниці наших американських країн, бо тим допоможемо Україні і Українському Народові;

Кріпко стіймо при нашій батьківській вірі і наших українських церковних обрядах, шануючи віру й обряди інших наших співгромадян;

Постійно скріплюймо нашу працю на всіх ділянках нашого громадського життя, поширюймо і поглиблюймо її, бо по наших ділах нас судитимуть;

Єднаймо свої сили, викиньмо з наших сердець та забудьмо всяку злобу і пересуди, усуньмо всякий розбрат і незгоду зпоміж нас та поведімо безпощадну боротьбу проти тих, хто їх поширює ,станьмо всі, як один до праці і боротьби за ідеали свободи наших американських країн та за кращу долю Українського Народу. В єдности сила, що допоможе нам дійти до мети на добро і славу України.

Наші Брати і Сестри, силою вирвані з Рідної Землі та розкидані по всьому світі: У Вашим горю прийміть вислови глибокого співчуття у Ваших терпіннях та подиву і найбільшого признання за Ваш незламний дух від Ваших рідних братів і сестер в далеких американських країнах, що радіють радошами та сумують смутком всього великого Українського Народу. Хай і в майбутньому Ваші терпіння не затемнять Вам ясного зору та високої мети. Вам, більше ніж кому треба зєдинити всі свої сили, бо проти Вас насамперед звернені головні удари ворогів Українського Народу. Тільки об'єднано і спільними силами ми всі разом зможемо відбити ворожий наступ та здобути волю Україні, для якої Ви готові вмерти, прийнявши найбільші муки.

Об'єднані переможете, а з Вами і весь Український Нарід. Ми докладемо усіх зусиль, щоб Вам в цьому допомогти.

Усі спільно ми заявляємо наш нерозривний духовий зв'язок з усім Українським Народом, з яким ми теж завжди готові ділити долю і недолю. Висловлюємо найбільший подив і признання нашим Братам і Сестрам на Рідній Українській Землі, що в нерівній боротьбі за свою честь і свободу не гнуться, хоча падають. Ми пишаємось, що можемо називати себе Українським іменем.

Наш найбільший подив і признання та вдячність належать незрівняним Лицарям з геройчної Української Повстанської Армії, що є найкращим виявом вікових змагань Українського Народу до свободи ,волі і правди.

Хай живе великий і геройчний Український Нарід!

Хай живе Українська Повстанча Армія!

Хай живе єдність і братерство Українців по всьому світі!

Ню Йорк, 21 листопада 1947.

ПРЕЗИДІЯ ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:

о. д-р Василь Кушнір (Канада), предсідник; **Олена Лотоцька** (З.Д.А.), **Ілля Горачук** (Бразилія), **Іван Григоращук** (Аргентина), заступники предсідника; **Ева Піддубчишин** (З.Д.А.), **Василь Гультай** (Канада), секретарі.

ЧЛЕНИ ДЕЛЕГАЦІЇ НА ПАНАМЕРИКАНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ:

Український Конгресовий Комітет Америки: **Дмитро Галичин, проф. Олександер Грановський, доц. Лев Добрянський, Богдан Катамай, Олена Лотоцька, д-р Лука Мишуга, Ева Піддубчишин, Євген Рогач, Степан Шумейко, д-р Лонгин Цегельський, проф. Микола Чубатий.**

Комітет Українців Канади: **д-р Теодор Дацків, інж. Володимир Коссар, о. д-р Василь Кушнір, прот. о. С. В. Савчук.**

Товариство Прихильників Української Культури в Бразилії: **Ілля Горачук, о. Микола Іванів.**

Український Національний Конгрес Аргентини, Парагваю і Уругваю: **Іван Григоращук.**

ВИРІШЕНО ПОДІЛ ПАЛЕСТИНИ

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАЛЕСТИНІ. АРАБИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ „СВЯТУ ВІЙНУ".

Лейк Сoксес, Н. Й. 30 листопада. — Генеральна Асамблея О.О.Д. прийняла вчора ввечорі плян подилу Палестини на окремі жидівську й арабську держави. За подилом віддано 33 голоси, проти нього 13, здержалось від голосування 10 і один був неприявний. З.Д.А. і СССР були між тими, що голосували за подилом. Велика Британія і Китай здержались від голосування. Вислід голосування викликав справжній ентузіязм серед жидівської людности в цілому світі і з цеї нагоди скрізь відбулись радісні маніфестації, до яких в самій Палестині долучились теж британські вояки. Рівночасно з Єрусалиму повідомляють, що в Палестині дійшло в поодиноких місцевостях до кривавих зударів між арабами і жидами, внаслідок чого 7 жидів було вбитих і багато поранених між жидами й арабами. Всі арабські країни протестують проти подилу Палестини та заповідають „святу війну" проти жидів. Докищо, на знак протесту в Палестині заповіджено 3-денний генеральний страйк арабів. Радісні маніфестації зпривоДу подилу Палестини відбулися теж в таборах жидівських скитальників в Німеччині.

ФРАНЦІЯ ПІД ЗАГРОЗОЮ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

Рішучі заходи уряду проти політичних страйків.

Париж, 30 листопада. Після безуспішних переговорів премієра Шумана з опанованою комуністами Генеральною Конфедерацією Праці в справі припинення страйків в країні та після запеклих майже дводенних дебат в парляменті, французька Національна Асамблея ухвалила сьогодні великою більшістю голосів далекойдучі повновласті для уряду в справі поборювання страйків. Урядові признано право змобілізувати 80,000 військових резервістів та придідити їх до поліції з метою поборювання страйків та комуністичних безпорядків і саботажів. Проти цих повновластей голосували тільки комуністи. В Парижі уряд продовжує конфіскувати видання комуністичних газет. Загальне положення в країні дуже напружене і воно в кожній хвилині могло б викликати громадянську війну.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЛИШАЮТЬСЯ В ІТАЛІЇ.

Комуністи заповідають свою перемогу на випадок громадянської війни.

Рим, 30 листопада. — Американський департамент війни наказав вчера головнокомандуючому американських військ на Середземноморському просторі, ген. Лоренсові Джейнсові, відложити на неозначений час призначену вже на 3-го грудня евакуацію американських військ з Італії, з огляду на викликану комуністичними заворушеннями кризу у внутрішньому положенні в країні. В загальному разом з американським штабом залишиться в Італії біля 2,500 офіцерів і вояків. Італійські комуністичні провідники сьогодні проголосили, що вони не бажають собі громадянської війни, але якщоб до неї прийшло, то вони вірять у свою перемогу. В цілій країні продовжуються комуністичні безпорядки.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ЛОНДОНІ ПІД ЗНАКОМ ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ В ЕВРОПІ.

ЛОНДОН, 30 листопада. — Конференція Ради міністрів закордонних справ в Лондоні продовжується в атмосфері великого політичного напруження в Европі і загрози громадянської війни головно у Франції та Італії. До цих вісток сьогодні долучились ще алярмуючі повідомлення про можливість подібної політичної кризи в Австрії, хоча їх заперечено з урядового австрійського боку. Наради міністрів натрапляють на щораз нові суперечности і загальну атмосферу характеризує факт, що совєтський міністер Молотов відкинув запрошення місцевої американської амбасади та відмовився взяти участь в прийнятті, під час якого мала відбутися „приватна розмова" між Молотовим і секретарем стейту Маршалом.

МІЖНАРОДНА СОЦІЯЛІСТИЧА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАКЛИКАЄ ДО ЄДНОСТИ.

Антверпен, Бельгія, 30 листопада. — Міжнародна Соціялістична Конференція, що відбувається в цьому місті та в якій беруть участь представники соціялістів з 17 країн, прийняла сьогодні резолюцію, що закликає до єдности в світі, зокрема до єдности соціялістів. Польські, мадярські та італійські соціялісти здержались від голосування, бо вважають, що резолюція є замало ліва, а голандці не голосували, бо вважають її занадто лівою. Представники голандських соціялістів, піддержувані британцями, скандинавцями і австрійцями ведуть кампанію проти комуністичних впливів між соціялістами. В іншій резолюції одобрюється Плян Маршала, як теж совєтську „господарську співпрацю" на Сході Европи.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАГОВОРИВ СПРАВЖНІЙ АМЕРИКАНІЗМ

Серед описів цьогорічного „Дня Подяки" знаходимо вістку, що на обіді в президента Трумана не було в цей день на столі хліба, ні не вживано яєць, коли приготовлювано святочні страви.

У такий спосіб Білий Дім, як пишуть, дав усьому громадянству приклад, як треба ставитись до великої людської трагедії в світі, до нужди, до голоду.

Хто обзнайомлений з американською традицією, з гуманними почуваннями справжніх американців, зокрема тих „старих", що зберігають піонірські чесноти, той відчуе, що поступок президента не реклямовий, а тільки вияв питомих американському народові почувань.

Правдивий американець не забуває, що половина його предків, отих „паломників", що причалили в грудні 1620 року до американських берегів, згинула впродовж року серед тяжких трудів з голоду, холоду та виснаження і, як передають, на нікого не жаліючись і на ніщо не нарікаючи. Саме спогади про тих „паломників" та їхні діла навчають справжніх американців бути смирними серед багатства, слави й величі та не забувати з якого роду вони походять, та якими чеснотами славились їхні прадіди.

Тих прикмет багато людей не добачує й уявляє собі Америку цілком інакше, думаючи, що нюйорські хмародери з Вол Стрітом, криклива рекляма чи так часта мистецька дешевизна Бродвею, це справжня Америка. Одначе так не є. Ще й нині найбільша сила Америки не є в більйонах золота, ні в шаленім промисловім розгоні, але в духовім нахилі до фармерської простоти, смирности, людськости. Правда, бувають моменти, коли Америка, як видавалося б, забуває за властиве джерело своєї сили і за своє призначення. Та завжди знаходяться люди, що вміють потрясти її сумлінням і вона вертає до своїх первісних чеснот, до гуманности й оборони свободи, як найбільшої цінности — в себе, та в інших народів.

Усі ці речі знайшли свій вислів цього року в часі святкування „Дня Подяки". Ще ніколи за останні десятиліття не було такого „Дня Подяки", в якому підходили б американці до людської нужди з такою повагою і з таким братолюбієм, як це було цього року. Дуже добре, що так сталось, бо це буде вказівкою для послів і сенаторів у Вашингтоні, як треба поводитись з предложеннями уряду в справі ратування Европи, чи в справі допущення до Злучених Держав більшого числа „Ді Піс". Воно буде ясним промінням надії для мільйонів голодних і гноблених у світі. Вони побачать, що Америка не є такою „матеріялістичною", як її дехто змальовує, але країною, де бється благородне серце, вразливе на людську нужду і неволю.

В Америці є теж люди, що інакше думають і відчують, як оце ми представляємо. Між ними є такі, які живуть на американській землі місяць чи рік, чи навіть походять з такого роду, що тут живе 200 років. Та вони не мають нічого спільного зі справжнім американізмом, ні зі справжніми американськими чеснотами.

Кандидати та „ходження поміж дощ"

Стара як світ засада, висловлена українською приповідкою „ходити поміж дощ", не подобається кандидатові на републиканську номінацію на президента, Гаролдові Е. Стасенові. У своїй промові в Милвокі 24. листопада Стасен звернув свою атаку не лише на самих кандидатів, але й на тих, що собі кандидатів прибирають. Саме цим останнім закинув Стасен, що вони ставлять до кандидата домагання, щоб він не говорив відверто про біжучі назрілі справи, а лише збував людей згадками про свої вакації, про красу околиць та про інші випадкові предмети. Стасен твердить, що саме від кандидатів треба вимагати, щоб вони були готові станути з противником віч-на-віч, а від себе заповів, що він розправиться з іншими кандидатами на номінацію Республиканської партії, а це з губернатором Дюїєм та ген. МекАртуром, коли прийде час на правибори в стейтах. Таке відверте обговорення біжучих прилюдних питань усіми кандидатами перед виборами причинилось би в першу чергу до пізнання моральної й духової вартости кандидата та його політичного вишколу. Біда тільки, що проводи обидвох головних партій при підшукуванні кандидата навіть на найвищий уряд, тобто на становище призидента дбають передусім про те, щоб їх кандидат був добрий „збирач голосів при виборах", бо тоді їхня партія переможе. Знов як їхній кандидат прийде до влади, тоді постарається нагородити своїх прихильників в такий спосіб, що іменує їх на якісь важливі урядові становища. Отсі посади, що їх потім роздає партія при владі, а яких є у цілому краю дуже багато, є найбільшим лихом бо часто зводять вибори до торгу. Тоді ідеалізм щезає, а на перше місце висуваються особисті користі, т. зв. „джаби".

У практичному житті буває доволі часто, що на найвищі чи на найбільш відповідальні становища, не попадають мудрці-філософи, люди з високими ідеалами, а лише одиниці, яких ми могли б назвати „політикерами", чи „политишенами", замісць, щоб вони були справжніми політиками, державними мужами, дипломатами, або й патріотами. Бо коли хто повинен бути взірцем патріотизму, то саме найвищий урядовець держави, репрезентант нації, а в нижчих органах голова бюра, предсідник комісії, урядовець організації і загалом кожний, хто займає будьяке провідне становище.

Коли вже йде мова про відвертість з нагоди виборів, то варта б теж відверто заговорити про вибори до різних українських установ та організацій. Коли ми критично відносимося до поведінки груп, партій і їх провідників в національно - державнім житті Америки, треба теж критично поставитися і до українського життя в Америці і звернути увагу на наші недомагання в таких самих справах. Теж і на наші становища треба підбирати вартісних людей, памятаючи, що досконалих людей на світі нема, отже нема їх і в нашому громадянстві. Можна змагати до досконалості, та сама досконалість залишиться вічним ідеалом. Одначе є і між нами люди з талантом й охотою до праці та з добрими прикметами.

Саме з нагоди кінця року, коли то приходять різні вибори і перевибори в наших установах, треба нам подбати про відшукання вартісних людей до проводу й до праці. Розуміемо, що не всюди по місцевих українських громадах є надмір кандидатів на різні становища, от як у деяких відділах Українського Народного Союзу чи інших організацій того роду. Та якби не було, а треба сумлінно передумати, щоб на наступний адміністраційний рік підібрати й вибрати людей найліпших, найвідповідніших. Цього вимагає не лише добро організації, товариства, установи, але й загально народна справа.

Наступний 1948 рік буде ювилейним роком великих історичних подій українського народу. Коли прийдеться улаштовувати ювилейні свята, тоді від складу урядів в наших відділах та інших товариствах залежатиме свято чи маніфестація, які треба буде влаштовувати. Відділи допомогових організацій з традиції дають провід, або хоч беруть участь в загально-народному житті. Звичайно з відділів повстають центральні громадські комітети, які виконують збірну волю урядників як представників і такі комітети можуть лише тоді належно сповняти свої вищі завдання, коли будуть мати у своїм складі відповідних делегатів. З таким передбачуванням злучених є ще багато інших справ, особливе під час теперішнього непевного світового положення.

Тому час уже й серед наших громадян зірвати з традицією „ходження поміж дощ", а передумати й передискутувати відверто справи, звязані з вартістю й працездатністю одиниць і вирішити їх так, як цього вимагає засада розумної демократії.

Микола Чубатий.

Панамериканська Українська Конференція в Ню Йорку

В днях 18-21 листопада відбулася довго підготовлена конференція представників української еміграції обох Америк. Заступлені були всі истотні скупчення американських українців, отже Канади, Бразилії, Арґентини, Уругваю, Парагваю та Злучених Держав. Побіч себе засіли представники вже, як на наші відносини, старих еміграцій зі Злучених Держав та Канади з представниками найсвіжішої еміграції з Арґентини. Спершу плянований час дво-дневих нарад показався далеко замалим, тому наради затягнулися цілий третий день та частину четвертого. Це перший раз в історії української заморської іміграції зїхалися її умандатовані представники, зведені разом спільними інтересами рідного народу в Европі.

Виїмково трудне положення українського народу в Европі полонило повністю думки та постанови конференції, яка з тої причини відбувалася в повній гармонії та ділово. Не особисті амбіції, не охота одної делегації переголосувати другу була провідною ниткою поступовання, але одне жагуче бажання помогти поневоленому народові батьків. Наради відбувалися тому без таємних закулісових ходів, але в повній щирости та одвертости, відкриваючи добрі і лихі сторони наших українських скупчень.

Передовсім важилися можливості, які кожне скупчення українців зза океану може кинути на потреби українського народу, й то можливости матеріяльного та морального характеру. Найважнішою тепер річю стало — ці всі можливости американських українців скоординувати та кинути на рятування української нації від повного винищення.

Тому преважне завдання спадає на новий орган, що повстав як виразник волі конференції, а ним є постійна установа „Пан-Американська Українська Конференція" з постійним урядом під проводом Секретаря ПАУК, в Ню Йорку. Нова постійна репрезентація заокеанських українців дістала від зїзду інструкції не тільки вже тепер координувати працю зорганізованого українського громадянства в країнах репрезентованих на конференції, але що важніше, працювати над підготовленням всесвітного зїзду українців, щоб тим самим завершити організацію всіх українців, розкинених по всему світу лихоліттям рідної землі.

Перша Пан-Американська Конференція Українців в Ню Йорку започаткувала велику справу, про яку донедавна і мріяти не можна було. Це проба спрямувати зусилля розкинених українців по просторах віддалених від себе біля 8 тисяч миль для одної справи, для справи визволення України. Цей факт є живим доказом, по перше великого зросту національної зрілости та солідарности українців з одного боку та зрозуміння виїмково важкого положення української нації в Европі з другого боку.

І на конференції давалися чути голоси про роздвоєння поміж українською еміграцією в Европі, одначе цему роздвоєнню конференція не віддавала більшої ваги, дарма, що на самій конференції були приватні симпатики одного та другого табору. Може саме далека віддаль від терену непорозуміння, може краща перспектива на цілість української справи изза моря зводила існуючі спори до маловажного значення. Конференція вважала рішальним чинником новочасного українства поза Советами не два розсварені табори, але героїчну Українську Повстанчу Армію та її боевий провід, що нині найкраще репрезентують духа та бажання української нації. В роздвоєнню все мусить критися елємент особистих амбіцій, в активній боротьбі за визволення тільки елемент чистої любови батьківщини. Тому конференція прийняла понадгрупове становище і тому була успішна.

Нюйорський зїзд та його твір постійна установа Пан-Американська Українська Конференція це тільки перша частина праці; друга стоїть перед нами. Нею є сама праця створеного постійного тіла. Створена організація ПАУК спирається на засадах федеративних, себто в ній репрезентовані не вибрані люди, а установи, які поставлених людей можуть кожної хвилини відкликати. Тому праця нового тіла залежна головно від співпраці краєвих організацій українців Канади, Бразилії, Арґентини та Злучених Держав. Новій установі припаде в першу чергу плянування та координування праці заокеанських українців, зорганізованих в краєвих установах. Того саме тепер було найбільше потрібно.

Український нарід на першому місці потребує **політичної допомоги,** бо ані українці на рідних землях, ані навіть ще нині українські емігранти в Европі, що живуть на правно неуставленім становищі скитальців, не в силі таку допомогу Україні давати. Йде отже про інтервенції у всіх урядових чинників світу, щоб політика винищування української раси Кремлем була припинена. Україна потребує великої пропагандивної праці, бо пропаганда та інформація світу про Україну це могутня зброя в політичній боротьбі. І найсвятіша та найсправедливіша справа буде перед світом забутою а то й оплюгавленою, коли її не вияснясться правильно. І навпаки, найстрашніше насильство, належно розпропаговане, стає в опінії непоінформованого громадянства річчю можливою, ба навіть поступовою. Прихильне відношення поважної частини демократичних громадянств до советського режіму є найкращим доказом, що навіть така погань може, завдяки зручній советській пропаганді, находити симпатиків, а то навіть активних оборонців серед демократів.

Активної допомоги в боротьбі потребує від заокеанських українців в першу чергу **Українська Повстанча Армія.** Ніхто того заперечити не в силі, що ця героїчна частина української нації, яка високо піднесла в світі пошану для самого українського народу та українську справу сильно зактуалізувала, ще донедавна не находила такої підтримки, на яку вона заслугувала б. Фактом є, що частина українського громадянства серед партійної гризні прямо перечила саме існування Української Повстанчої Армії, так само як друга вважала УПАрмію мало не за свою партійну боївку.

Погодившися з фактом існування цеї української збройної сили ще й нині є групи, які раді б УПАрмію звести до якихсь відокремлених партизанських загонів, перечити її одноцілий боевий провід та її плянове вишколення, яке збуджує пошану навіть серед війсковиків-фахівців неукраїнців. Річ природна, що в такій постаті криється страх деяких груп за свої партійні інтереси на випадок, колиб стало явним, що люди з проводу УПА є близькі цій чи другій групі. Не входимо вже в саму справу політичного проводу УПАрмії, справу так званої спірної Української Головної Визвольної Ради. На всякий випадок одним із головних завдань постійного уряду зїзду ПАУК буде зайнятися допомогою УПАрмії та ці ентузіястичні слова американського громадянства для боевої сили української нації поперти подібними ділами.

Перед новою установою стоїть справа **плянування праці для рятування скитальців.** Сама праця це справа поодиноких допомогових Комітетів в Америці та в Европі, одначе плян допомоги, головно щодо розселення, мусить бути тут опрацьований.

Перед новою установою лежить теж занедбуване досі поле — **рятування української культури,** яку зїзд поставив на рівні з обороною проти фізичного винищування української нації червоними окупантами. Рятування української культури мусить бути пляново передумане та поодинокі завдання приділені поодиноким частинам українського заморського громадянства.

Всі ці справи вимагають окремої уваги, тому конференція постановила покликати до життя при уряді ПАУК окремі референтури для справ культури, пропаганди та других.

Праця ПАУК вимагає величанських фондів, які мусять бути зложені американськими українцями великою жертвенністю всіх українців поза Україною сущих. Для успішного ведення збірок на оборону України, ПАУК Конференція винесла постанову, щоб в поодиноких країнах не роздроблювати збірок на окремі цили, але на майбутнє ввести засаду одної збірки на всі потреби допомоги українському народові, які за порозумінням місцевих організацій були б розділювані процентово на потреби рятування скитальників, на політичну та на культурну допомогу Україні.

Зїзд заокеанських українців в Ню Йорку дав початок великому ділу. Його реалізація залежить від жертвенности мас та від співпраці українців за морем, від щирої та вирозумілої співпраці поодиноких краєвих організацій та від ідейности і далекоглядности постійного органу зїзду ПАУК.

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

26)

Аґлая підійшла до глечика з жерделевою водою і зробила з нього кілька ковтків. Якось химерно вона виглядала зараз, і Карамазов відчув у ній щось надзвичайно рідне. Йому здалось, що саме її він загубив колись, і вона тепер прийшла до нього, така бажана, як ніхто і як ніщо. Карамазов дивився в її очі, стежив за її рухами, і йому ввижалось, що ці очі й ці рухи він бачив чи то у сні, чи то на яві. Але, коли це було на яві, то це було тисяча років тому. Йому навіть прийшла мисль, що він, Карамазов, жив у якійсь іншій плоті ще далеко до Данте, що його допіру згадала Аґлая.

— Чого це так довго нема наших від лікаря? — раптом сказала дівчина. — Як ти думаєш, Дімі?

— Очевидно, зуб виривають...

Карамазов вийняв портсигар і запалив нову цигаретку. Повз вікна із криком пробігла дітвора й зникла за рогом. Знову затуркотів єгипетський голуб.

З дальнього дому відпочинку вдарили в дзвін: мабуть скликали до другого снідапку. Біла лапа південного сонця полізла вище й поширилась.

У кімнаті стало ще душніш.

— Ну, Дмитрій, — сказала Аґлая, — ти йшов би до дому: я зараз думаю надягати купальний костюм.

Карамазов узяв капелюх і мовчки пішов до дверей.

— Я гадаю, що ми зустрінемось увечорі? — сказала йому вслід Аґлая.

Дмитрій повернувся. Вона стояла заложивши руки за голову й загадково дивилась на нього.

— Обовязково! — сказав він і вийшов із кімнати.

„Щось почалось", раптом прийшло йому в голову. Не той роман, що до нього він хотів утекти од нудоти буднів нудної Ганни, — почалось щось тривожне і — тепер він певний — трагічне. Але не жах викликало воно в нім, а почуття якоїсь безумної радости, ніби він мусів на днях одкрити цілком нову й надзвичайно цікаву сторінку в своєму одноманітному житті.

Карамазов пішов до ріки. Йому хотілось зараз кинутись у воду й попливти проти течії чорт знає куди — такими сильними й рішучими рухами, розсікаючи дзеркальну поверхню.

Він так ніколи не чекав вечірньої години, як того душного дня. І цілком нормальна людина не може уявити, як він мучився, коли Аґлая не вийшла з дому.

Але вона не виходила й на другий та на третій день — у пятницю. В суботу товариш Вовчик, зустрівшись із тьотею Клавою біля кватирі фльоберівських дам, поставив таке рішуче питання:

— Скажи мені от що: чому це не видно твоєї племінниці? Чи не посварилась вона з Дмитрієм?

— Не думаю, — сказала тьотя Клава. — Моя племінниця дуже розумна людина, і пустячка не буде робити трагедії.

— Ну, так чому ж вона сидить дома?... Чи може й вона захворіла?

Тьотя Клава посміхнулась і нічого не відповіла. Вона підійшла до акації, зірвала плід і, зробивши з нього дитячого пищика, взяла його в свої ярко-червоні губи. Товариш Вовчик підвів білі брови й сказав з обуренням:

— По-перше, я не розумію, чого ти мовчиш, а по-друге — таємність тут зовсім не до діла. Чому не сказати прямо?

— По-перше, — обурилась у свою чергу тьотя Клава, — я не знаю, що мені сказати прямо, а по друге — я тобі не жінка, і ти так не кричи на мене! Чи може ти хочеш, щоб я покликала Євгенія Валентиновича?

Лінґвіст раптом зблід. Він зовсім не чекав такого несподіваного повороту в розмові і, як треба було припускати, перелякався.

— Я прошу пробачення, — сказав він. — Ти... ви не зрозуміли мене.

Але тьотя Клава вже заспокоїлась. Вона не може довго гніватись на „свого чудачка". Її тільки дивують ці чоловіки: не встигне поцілуватись два чи то три рази з тою чи іншою жінкою, як уже ту, чи іншу починає вважати за свою власність і починає на неї страшенно кричати. Ну, добре, вона дещо дозволила товаришеві Вовчикові... Але хіба йому цього вже досить? Тьотя Клава ніяк не чекала, щоб лінґвіст міг так скоро розчарувати її.

(Дальше буде).

РЕЗОЛЮЦІЇ

ПЕРШОЇ ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВИНЕСЕНІ НА СПІЛЬНИХ НАРАДАХ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНЦІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ, КАНАДИ, БРАЗИЛІЇ, АРГЕНТИНИ, ПАРАГВАЮ ТА УРУГВАЮ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В НЮ ЙОРКУ ВІД 18-го до 21-го ЛИСТОПАДА 1947 Р.

I.

Перша Панамериканська Українська Конференція представників Українців країн Північної і Південної Америки, зорганізованих в Українському Конгресовому Комітеті Америки, Комітеті Українців Канади, Товаристві Прихильників Української Культури в Бразилії та Українському Національному Конгресі Аргентини, Парагваю і Уругваю, яка відбулася в днях 18, 19, 20 і 21 листопада 1947 в Ню Йорку, висловлює:

1. Свою повну відданість ідеалам свободи і демократії та повну лояльність законам своїх Американських країн;

2. Нерозривний духовий звязок Українців Американських країн з цілим Українським Народом та шле йому і його героїчній Українській Повстанській Армії свій гарячий, братній привіт.

II.

Перша Панамериканська Українська Конференція, беручи до уваги факт поділу світу на два непримиримо ворожі табори, демократично-західний та диктаторсько-тоталітарний советсько-російський, і дивлячись з точки зору інтересів своїх Американських країн та добра Українського Народу, взиває Українців всіх Американських країн усіми силами піддержувати політику своїх урядів, зокрема політику Злучених Держав Америки, виявлену в Доктрині Трумана та Пляні Маршала, і скеровану на звільнення світу, отже і Українського Народу, від всякої неволі і загрози та на побудування тривкого і справедливого миру.

III.

Перша Панамериканська Українська Конференція, заслухавши цілий ряд докладів та основно обговоривши їх, стверджує:

1. Друга Світова Війна, що велася під гаслом свободи і демократії та за звільнення народів від диктатур і тоталітаризмів та від чужих імперіялізмів, не принесла волі Українському Народові. Не зважаючи на всі його великі жертви в боротьбі проти націстської Німеччини та на великий вклад в перемогу Союзників, Українському Народові не признано тих прав і свобід, за які він разом зі Союзниками боровся, залишаючи його під брутальною владою комуністичної Москви;

2. Теперішня так звана „Українська Радянська Соціялістична Республика" не є вільною і самостійною державою Українського Народу; так званий уряд цеї так званої Республики не є урядом з волі Українського Народу, а її представники в Організації Обєднаних Держав не є речниками Українського Народу, тільки окупаційної советсько-російської влади, що безпощадно і жорстоко винищує Український Нарід фізично і духово, застосовуючи терор, масові розстріли і висилку Українців з їх прадідної землі в далекі табори невольничих робіт в російській Азії та заселюючи Україну чужоземним елементом, як теж по-варварськи винищуючи українську духовість, українську культуру, українську релігію та окремішний традиційний спосіб українського життя.

3. Основою конфлікту між Україною і Москвою є не тільки природне прямування Українського Народу до незалежного, самостійного життя та боротьба проти російського імперіялізму, але теж глибокі духово - світоглядові різниці між обома народами. Український нарід, звязаний духово і культурно зі Заходом, упродовж цілої своєї тисячарічної історії виявив всі найкращі прикмети свободи і народоправя, бажання добросусідських взаємин з іншими народами, релігійну толеранцію та пошанування гідности, свободи і всіх прав народів і людини, він постійно за ці ідеали боровся, стаючи заборолом західного світогляду, культури і цивілізації на Сході Европи.

4. Український Нарід від прастарих часів є у своїй головній масі хліборобським народом, сильно привязаним до своєї землі. Поняття беземельного, зматеріялізованого пролетара-робітника пренесла в Україну московська окупаційна влада, що завела в Україні невідоме досі в історії фізичне, матеріяльне і духове невільництво.

5. Сьогоднішня кривава диктатура Кремля над Україною є тільки продовженням і найбрутальнішою формою московського імперіялізму, що вже від 300 років поневолює Україну та проти якого завжди боролися і в боротьбі вмірали найкращі сини України.

6. Московський большевицький імперіялізм є сьогодні ще єдиною і найбільшою загрозою для людства та всіх його вікових культурних і матеріяльних досягнень і тим самим для світового миру, доказом чого є московська окупаційна політика в Україні та інших поневолених Москвою східних і східньо-европейських країнах, як теж підривна робота московсько большевицьких пятих колон по всьому світі, зокрема в Американських країнах.

7. Свободолюбний Український Нарід від віків змагає до здійснення тих самих ідеалів свободи і демократії, що були виписані на прапорах західних Союзників під час Другої Світової Війни. Продовжуючи вікову боротьбу за своє повне національно-політичне визволення, Український Нарід теж під час Другої Світової Війни підняв бортьбу проти тиранії і за свою незалежність проти націстської Німеччини і серед найтрудніших обставин, бо не тільки без будьякої допомоги, але й без належного зрозуміння з боку інших, головно Американських народів, та коштом найбільших жертв він продовжує цю боротьбу до сьогодні проти тоталітарно - диктаторської Советської Росії.

8. Збройною силою Українського Народу в цій його нерівній боротьбі за визволення являється революційна Українська Повстанча Армія. Їй та її боєвому Проводові Перша Панамериканська Українська Конференція висловлює найбільший подив, пошану і признання за героїчну і жертвенну оборону України та Українського Народу під час війни перед німецьким і сьогодні перед московським окупантами та виявляє своє бажання і готовість всіми своїми силами допомагати цій Армії, вважаючи її за першу гвардію демократичних ідеалів на Сході Европи.

IV.

Перша Панамериканська Українська Конференція, стоючи на становищі, що тільки обєднаними силами та спільною і пляновою акцією можна досягти найкращих результатів у визвольних змаганнях Українського Народу і їх успішно завершити, долучує свій голос до загально-українських бажань та закликає всіх Українців в Україні та поза Україною по всьому світі сущих виявити найкращу волю та докласти всіх зусиль для повного обєднання всіх українських сил для одної великої мети: визволення України та створення від нікого незалежної, вільної і демократичної Самостійної Соборної Української Держави.

З цею метою представники зорганізованого українського громадянства Злучених Держав Америки, Канади, Бразилії, Аргентини, Парагваю і Уругваю роблять дальший конкретний крок і:

1. Покликують до життя свій постійний спільний центр під назвою **Панамериканська Українська Конференція,** надаючи йому повновласті репрезентувати Українців Американських країн в спільних справах цих країн та в спільній акції, скерованій на визволення України.

2. Доручають цьому своєму спільному Представництву започаткувати, чи піддержувати всяку іншу акцію, яка змагала б до обєднання та консолідації всіх українських сил поза межами України.

3. Постійний Виконавчий Орган Українців Американських країн, Панамериканська Українська Конференція, буде складатися з 6 осіб: голови, що його делегує Комітет Українців Канади, містоголови і касієра, що їх делегує Українським Конгресовим Комітетом Америки, двох членів Екзекутиви, що їх делегують одного Представництво Українців Бразилії та другого Представництво Українців Аргентини, Парагваю і Уругваю, як теж генерального секретара, що його вибирає звичайною більшістю голосів пленум Панамериканської Конференції.

4. Екзекутиві ПАУКонференції доручається виготовити відповідний правильник, що після затвердження Представництвами Українців поодиноких Американських країн, має стати правно-формальною базою праці спільного представництва, Панамериканської Української Конференції. Формальним осідком Екзекутиви ПАУК аж до зміни залишається Ню Йорк.

5. На вдержання та працю Екзекутиви Панамериканської Української Конференції встановляється річний бюджет у висоті 10,000 долярів, що має бути покритий Українськими Представництвами поодиноких Американських країн в такому відношенні: Злучені Держави Америки — 40%; Канада 30%; Бразилія — 15% і Аргентина, Парагвай та Уругвай — 15%.

V.

Панамериканська Українська Конференція головним завданням Українців в Американських країнах вважає:

1. Дати якнайбільший вклад в політичний, культурний і господарський розвиток своїх країн;

2. Своєю творчою працею та гідною поведінкою виявити вартість Українців і активним ширенням правди про Україну та про українські змагання здобути для них симпатії і піддержку своїх Американських співгромадян, своїх Американських країн та їх урядів.

3. Стояти на сторожі доброго Українського імени, плекати українську культуру, українські звичаї та українські традиції, вважаючи їх складовою частиною культури своїх американських країн.

4. Ціле своє громадське життя організувати під кутом інтересів та розвитку своїх Американських країн, допомоги Українським змаганням та добра Українського Народу.

VI.

Панамериканська Конференція стверджує, що:

1. В Західній Европі існує численна українська еміграція загальної кількости біля 400,000 осіб, яка не може вернутися на Рідні Землі, з огляду на національні, політичні, та релігійні переслідування з боку окупаційної московської влади. Поворот в Україну був би для цеї української еміграції рівнозначний з безпосереднім фізичним знищенням, або повільною смертю в невольничих таборах Сибіру;

2. Ця численна українська політична еміграція перейнята глибоко західніми ідеалами свободи і демократії та виявила себе високо цінною і творчою силою на всіх ділянках життя;

3. Цими своїми прикметами та своєю трудолюбивістю Українська політична еміграція творить найкращий і високовартісний елемент на громадян вільних країн обох Американських континентів.

Панамериканська Українська Конференція, стоючи на становищі інтересів своїх Американських країн та добра Українського Народу, звертається до урядів своїх країн, щоб вони по можності якнайшвидше поробили відповідні законодатні і адміністраційні заходи з метою допустити і пересилити на свої території всю цю масу Української політичної еміграції, висловлюючи рівночасно подяку і признання тим, що це вже частинно, або в цілості виконали.

Панамериканська Українська Конференція взиває все зорганізоване і незорганізоване Українське громадянство всіх Американських країн всіми силами допомагати своїм братам і сестрам на інших континентах, головно масі українських жертв війни в Европі та щедро піддержувати працю своїх Українських Допомогвих Комітетів.

VII.

Панамериканська Українська Конференція з жалем стверджує, що частина, хоча і нечисленна, Українців в країнах обох Американських континентів впала жертвою облудної комуністичної пропаганди та на шкоду і ганьбу своїх прибраних американських Батьківщин та своєї рідної Української Землі і народу свідомо, чи несвідомо служить інтересам найбільшого ворога людства, большевицького московського імперіялізму.

Панамериканська Українська Конференція, осуджуючи їхню дотеперішню роботу, взиває їх залишити своє блудне становище та направити заподіяну ними досі шкоду активною працею і боротьбою в обороні людства та його духових і матеріяльних надбань перед загрозою большевицької заглади.

Конференція рівночасно взиває всіх Українців Американських країн повести безпощадну боротьбу проти підривної роботи комуністичних пятих колон в своїх країнах, зокрема тих, що безправно компромітують Українське імя. Українець може бути тільки ворогом большевизму.

Ню Йорк, 21 листопада 1947.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Союзовці 204. Відділу оцінюють працю свого секретаря.

Дня 16. листопада 204. Відділ У. Н. С. вшанував гарною імпрезією свого довголітнього працівника і секретаря, п. М. Близнака. Аматорський гурток „Промінь" відіграв дуже вдало дві веселі одноактівки, а потім відбулась забава. Молодь весело танцювала, а старші, як звичайно, посунули до другої салі, де при гарно застелених столах споживали смачні пироги, голубці й іншу всячину.

Та вернімось до початку. Коли саля укр. прав. громади була виповнена по береги, о. Весоловський, парох і член 204 відділу, привітав зібраних і в довшій промові підніс заслуги секр. Близнака. Що 204. відділ став одним з найсильніших відділів У. Н. Союзу, то в цьому є праця п. Близнака. Загально члени може й не все оцінювали цю працю як треба, але як на початку року нещасливий випадок відірвав п. Близнака на якийсь час від його обовязків, то щойно тоді і урядники і члени пізнали його вартість як громадського і союзового робітника. Працює він для Союзу, як секретар відділу 204 від самого його заснування, себто повних 22 роки. Тому то так часто відвідували його в лічниці члени і приятелі, тому й сьогодні своєю участю дали йому признання і пошану за довгі роки доброї праці. Укр. Нар. Союз переводить тепер кампанію за приєднання 50 тисяч нових членів. Якщо ми всі присутні хочемо ділом показати нашу вдячність п. Близнакові — то, мусимо помогти йому в приєднуванні нових членів. Правда, згаданий нещасливий випадок підірвав його здоровля, та жадний випадок не відбере йому амбіції бути одним з перших в праці для У. Н. Союзу. На кінець о. Весоловський побажав п. Близнакові кріпкого здоровля та дальших успіхів в громадській роботі.

Імпрезу, яка була водночас і доброю агітацією за У. Н. Союзом, зорганізував і справно перевів створений до цього комітет, якого душею був відомий п. Т. Скульський.

Г. Б.

—o—

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

На допомогу скитальцям.

Члени Бр. св. о. Николая, від. 5. У. Н. Союзу зложили на допомогу скитальцям $106. Цю суму вислано до Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в Филаделфії, Па.

Жертвували: Е. Кривень $7; по $6: М. Ґалан, П. Гарлов, П. Барнич, М. Ливицький, П. Лешко, А. Ґула; по $5: І. Сидор, А. Бурдиґа, Г. Василик, С. Антонишин, І. Кубарик; по $4: П. Гаврилець, О. Мартин, М. Борух; по $3: А. Паламар, Москвяк; по $2: П. Кунька, Н. Петрина, А. Галатин, М. Борись, С. Лішак, А. Фіґурський; по $1: А. Климишин, Н. Табака, М. Заровеній, М. Домарецький, М. Довґелов, М. Микитин, М. Пешняк, К. Гуменчук. Разом $106.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

НА ПОМІЧ НОВИМ СКИТАЛЬНИКАМ!

ТРЕБА ОДЕЖІ, ХАРЧІВ І ЛІКІВ ДЛЯ ІНТЕРНОВАНИХ БІЙЦІВ УПА.

На основі звідомлення З. У. А. Д. К. в Німеччині з дня 6-го жовтня б. р. наш загал в Америці мав нагоду дізнатись точніше про правне та матеріяльне положення тих членів УПА, які зі зброєю в руках перейшли на Американську зону Німеччини та були інтерновані в числі 91 в таборі в Деґґенфелді. Після одержання цього повідомлення Управа ЗУАДКомітету доручила телеграфічно свому представникови в Німеччині, дня 7. жовтня б. р. дати інтернованим воякам УПА усю матеріяльну та моральну поміч у формі одіжи, харчів та медикаментів та оскільки це можливе закупити потрібні річи на місці, а решта буде вислана йому з Америки.

На запити поодиноких осіб та у відповідь на заклики других організацій, які виявили охоту помагати в цій справі, ЗУАДКомітет повідомляє, що на основі договору ЗУАДКомітету з ІРО (Міжнародня Організація допомоги Скитальникам) та Військовою владою тільки Злучений УАДКомітет є уповажнений нести поміч скитальникам, і він цю поміч дає постійно інтернованим вже від двох місяців. Тому треба скріпити нашу поміч, а усі збірки висилати тільки на руки Допомогової Місії ЗУАДК.

Потреба одежі стає ще більшою пекучою з приходом до Американської зони нових відділів УПА, і тому ЗУАДК ще раз звертається з закликом до нашого громадянства прислати негайно збірку чоловічої одежі до:

Unitarian Collection Warehouse
Ukrainian Relief
31 E. 35 St., New York 16, N. Y.

звідки вона буде переслана до Допомогової Місії в Німеччині.

Багато харчів та медикаментів можна закупити на місці. Тому просимо зібрані на це фонди персилати негайно до:

United Ukrainian American
Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 17.

Відділ:		Жертва:
	(Докінчення листи: ч. 17).	
175	Walter Obuch	$ 2.00
178	Петро Струк	2,00
179	Tilie Jexusko	1.40
180	Григорій Козій	2.00
196	Василь Лецин	3.00
199	Лука Намака	5.00
200	Володимир Щісик	2.00
210	Струк Антін	2,00
210	Теодор Давидів	2.00
211	Іван Ґеба	2,00
215	Іван Сиделко	2.00
221	Микола Козак	2.00
22Г	Марущак Микола	2.00
230	Петро Стахура	2.00
239	Микола Побігушка	2.00
237	Лука Благітка	3.00
241	Йосиф Ґалонщка	2.00
246	Яким Семчук	2.00
247	Петро Сас	2.00
251	Лука Драган	2.00
253	Катерина Мельник	2.00
256	Микола Вівчак	2.00
268	Іван Омелян	2.00
276	Братство св. Миколая	25.00
277	Вишневський Стефан	3.00
279	А. Морозовський	2.00
281	Андрій Рейтар	5.00
281	Яків Лаврів	1.00
231	Кузьма Гриник	1.00
283	Василь Лучка	1.00
283	Юлія Лучка	1.00
283	Ілля Юрдиґа	50
233	Анна Юрдига	50
292	Дячун Іван В.	10.00
292	Дідик Володимир	5.00
292	Таскі Варвара	3.00
292	Ших Михайло	2.00
292	Золочівський Павло	2.00
292	Гриб Микола	2.00
292	Левкут Стефан	2.00
292	Козачок Іван	2.00
292	Михальчук Кіндрат	2.00
393	Михайлишин Григорій	2.00
292	Беньо Іван	2,00
292	Сидоряк Марія	2.00
292	Ґузиляк Михайло	2.00
292	Лишак Василь	2.00
292	Бальон Василь	2.00
292	Брич Дмитро	2.00
292	Радиш Ольга Перецька	2.00
292	Медвідь Теоіор	2.00
292	Повшок Анірій	2.00
292	Дубрівний Дмитро	2.00
292	Петрик Анна	2.00
292	Любінська Анна	5.00
300	Теодор Кавчак	2.00
300	Михайло Бучко	2.00
300	Микола Шебінський	2.00
300	Василь Олексюк	1.00
301	Андрій Мидзяк	2.00
320	Левко Ґеорґі	2,00
350	Василь Сидяла	5.00
350	Андрій Кругляк	2.00
350	Іван Тирчик	2.00
350	Стефан Кульбіда	2.00
336	Семин Постосюк	2.00
361	Я. Кулинич	5.00
361	Максим Паньків	2.00
367	Юрій Андрусів	2.00
370	Гринько Куць	2.00
375	Григорій Дорожовський	2.00
375	Василь Василюк	2.00
375	Петро Іваш	2.00
375	Іван Чопик	2.00
375	Іван Мостовий	2.00
375	Іван Харамбура	2.00
375	Григорій Ковалишин	1,00
429	о. Михайло Кашуба	2.00
432	Онуфрій Сокіл	2.00
432	John Jackson	2.00
441	Роман Тенюк	2.00
445	Степан Макітра	3.00
445	Т. Ю. Марцінів	2.00

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Хто рече кохаю Бога, а не порятує брата — лож єсть! — (І. Франко).

Порятуйте брата, висилаючи свою жертву на допомогову акцію ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Пропозиції Президентського Комітету Цивільних Прав.

Пропозиції Президентського Комітету Цивільних Прав

Недавно виданий звіт Комітету Цивільних Прав — встановлений президентом Труманом — є далеко-сяглим документом. Комітет в тім звіті відверто поставив перед американським народом найбільш складні й суперечні політичні та соціяльні справи й закликає до негайної акції аби „забезпечети однакові права кождій особі, без різниці на те, хто вона є, де мешкає, якої раси, чи релігії, чи з якого національного роду". Під назвою „Для Забезпечення Тих Прав" — взято з Декларації Незалежности — звіт радить створити постійну, ціло-краєву систему оборони тих прав для всіх американців. В обороні цивільних прав мали би брати участь федеральна, стейтова та місцева адміністрації, конгрес, виконавча та судова влада, а також привтні групи та організації.

Негайних, рішучих кроків вимагає ‚сумління, власні інтереси та саме існування в загроженім світі. Іншими словами, причини моральні, економічні та міжнародні нас переконують, що настав час для рішучої акції".

На думку Комітету треба поширити одноково-доступними для всіх американців слідуючі важні права: 1—право на недоторканість та безпеку кождої особи; 2—право на громадянство та його привилеї; 3—право на свободу переконань та слова; 4—право на рівні можливости.

Комітет подає тридцять-пять порад, як забезпечити ті права. Серед порад є такі:

Введення федерального протиі-линчового закону, який накладав би кару до 20 років вязниці та до 10,000 долярів грішми.

Введення нових федеральних розпоряджень проти брутальности поліції та інших подібних проступків.

Усунення податку за право голосування чи конгресом, чи стейтами, де такий податок вимагається.

Надання право голосу в стейтах Ню Мексико та Аризона громадянам індіянського походження.

Змінення федеральних натуралізаційних законів так, аби можна було давати громадянство без огляду на расу, кольор шкіри чи національне походження.

Уневажнення стейтами законів, які є направлені проти тих чужинців, які не можуть дістати громадянства зогляду на їх расу чи національне походження.

Ухвалення закону, який негайно спинив би дискриминацію та відокремлення в збройних частинах.

Розпочати широку, громадську, освітню кампанію, аби населення мало розуміння громадських, цивільних прав, що належать їм на рівних основах. „Найбільшим освітним завданням в цій ділянці є дати громадянству дійсні приклади применення цивільних прав на практиці", говориться у звіті Комітету.

Введення федерального закону про справедливе прийняття на працю.

Комітет пропонує слідуючі міри федеральній та стейтовій адміністрації для ширшого здійснення та поступу американської демократії:

Створення постійної, федеральної комісії цивільних прав; реорганізація та поширення відділу цивільних прав при департаменті справедливости; створення стейтовими урядами відділів цивільних прав та сталих комісій цивільних справ на зразок федеральних; створення конгресом сталого комітету цивільних прав. В своїм звіті Президентський Комітет Цивільних Прав висловив переконання, що цивільні права американського народу можуть бути скоро й певно зміцнені нормальним шляхом конституційної влади.

Коли ж почнеться справа зміцнення тих прав? Хоч багато інших важних справ притягають до себе увагу саме під цю пору, президент Труман заявив, що американська хартія прав і свободи людини ніколи ще не була так потрібна, як в сучасний історичний мент.

Комітет Цивільних Прав був призначений президентом 5 грудня 1946 року. Йому було доручено підготовити звіт про те, в якому стані є цивільні права в країні та як можно ліпше забезпечити ті права для американського народу. Тепер, коли звіт подано президентові, а через нього всім американцям, варто кождому з ним познайомитися. Це не є тільки практична порада, це є підтвердження віри в американські ідеали свободи й рівности. „Які б помилки не були, чи можуть бути, зроблені нами на практиці", заявляє Комітет, „ніколи американський нарід не мав сумніву щодо вартости цих ідеалів. Ми все їх вважаємо важною частиною нашої демократичної системи".

Загальна Рада.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

U. S. Soldiers Visit Tokyo Fair

American soldiers from Okinawa visit a silk fair in Tokyo while on leave. The accompanying Red Cross guide explains the technique used by the painter of silk tapestries.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,452 Гук Филипа та доброї волі краянів з с. Верхрат (Рава Руська) від молодої піяністки, що звертається до своїх земляків, щоб помогли діставтися до Америки Вахнянин Лесі.

12,453 Домчак Параски тітки з с. Явірник (Лісько) відДомчак Степана.

12,454 Мельник Володимира і Франка братів з с. Маляви від Мельник Івана.

12,455 Зубач Анни (з роду Берко) з с. Вулька-Обровська (Полісся) від Зубач Михайла с. Василя.

12,456 Гороховський Антона і Михайла з Перемишля від Ящинська Ольги.

12,457 Романчак Романа з с. Комарник (Турка), Дмитра і Федя вуйків від Дуренич Володимира.

12,458 Опрісник Михайла, Мацейовський Василя, Ступницька Анни від Опрісник Юрія з с. Крупско (Жидачів)

12,459 До бабки Затварніцька Марії з с. Дністрик Головецький (Турка) від внуки Роман Афії д. Насті.

12,460 Коколюс Онуфрія і Василя стрийків з с. Завадка (Сянік) від Коколюс Анни.

12,461 Сатур Семена, Мащиш Івана з с. Берегів Горіш. (Лісько) від Сатур Василя і Анни.

12,462 Крижанівська Стефанії з Заболотова (Снятин) від Семчук Михайла.

12,463 Шевчук Івана (род. в Америці) Тхоровська Маланки з с. Безбруд (Золочів) від Шевчук Степана.

12,464 Свідерко Михайла з с. Замлиння (Лісько), Чемерис Василя іФедора від Свідерко Василя з с. Рівня.

12,465 Копилець Олекси з с. Команьча (Сянік) від брата Копилець Миколи.

12,466 Вота Михайла з с. Завадка (Лісько) від швагра Глива Дмитра.

12,467 Боровець Якова род. Яцковича (Рівне) від Боровець Анни зам. Зубрицька.

12,468 Питула Володимира брата і сестри Марії, Підгурська Марії з с. Оріхівці (Перемишль) від Пітула Андрія з с. Малкович.

12,469 До громадян Америки і Канади просять о афідевіт учителька з мужом Голдун Марія.

12,470 Починок Миколи, Михайла, Василя і Йосифа з с. Куропатники (Бережани) від Желіско Івана.

12,471 Думан Михайла вуйка з с. Махнів (Рава Руська) від Смик Степана.

12,472 Сеньків Анастазії сестри з с. Фільварки (Золочів) Ратушний Михайла з Вороняк від Пітушевський Івана.

12,473 До кревних Баранюк Гната з с.Козачина (Борщів) від Василенко Петра.

12,474 До сестер Кот Софії, Сум Марії (з дому Кузьо) братів Ґоляр Михайла і Йосифа з с. Заслав (Сянік) від Кузьо Івана с. Михайла.

12,475 До рідних Чорномас (Чорномаз) Гринька і Семка, Шулик Ганьки, Добровольська Параньки і Марії від Сичик Василя з с. Байківці (Тернопіль).

12,476 Василечко Миколи з с. Посади Рибот. (Добромиль) від Макар Степана.

12,477 До братів і сестер Глива Марії, Катерини і Гриця з с. Пашова (Лісько) від Глива Дмитра.

12,478 До батька Олійник Миколи з с. Доброміpка (Збараж) від доньки Гірняк-Олійник Стефанії.

12,479 Козьоринський Михайла стрийка з с.Германович (Перемишль) від Козьоринський Івана.

12,480 Бояр Федора з с. Воронова (Рівне, Волинь) від Ткачук Михайла (його жени сина).

12,481 До кревних Марцінковських Івана, Омеляна і Маріяна від Марцінковський Івана (з родини Хомишина).

12,482 До людей і кревних з с. Ізки (Волове, Карп. Укр.) від Осташ Федора с. Івана і Анни ур. в Америці, просить кревних і знакомих донести йому, де він родився (малим привезли родичі до краю).

12,483 Котюк Семена від Костирко Марії д. Емілії Савули з с. Глибока (Самбір).

12,484 Дармороз з с. Пятниця (Тернопіль) від Байчишин Василя с. Бронислави Дармороз.

12,485 Головко (Головчак) Степана стрийка з Черновець від Гвоздулич Олександра (Головка).

12,486 Панас Марії тітки з с. Карів (Рава Руська) від Струж Анни.

12,487 Кресс Івана і Йосифа братів з с. Шепетівки (Одеса) від Амонн Елисавети (з дому Кресс).

12,488 Чернявський Дорка і Льонка з Підкаміня (Броди) від Сохор Осипа.

12,489 Родак Гриця і Марії, Мирень Івана з с. Фльоринка (Новий Санч), Петрик Миколи, Романяк Михайла з с. Щавник від Слота Олекси.

12,490 Сенів Степана вуйка з с. Хотимир (Товмач) від д. Шеремета Марії зам. Козак.

Голоситись на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.
В запитах просимо конечно подавати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення **пошукувань родини і знайомих різних скитальників** було поміщене у „Свободі" **безплатно,** хай вишле таке оголошення впрост до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.
Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне,** то **хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Повідомляємо, що річні бизнесові збори Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 6. грудня, точно в годині 8. ввечір, в церковній салі, 28 Іст 7. ул. Просимо всіх членів і членнць прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження і також буде поправка деяких точок статута. Напоминаємо довгуючих членів прийти і вирівняти свої залеглі вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр. Н. Левкович, кас.; С. Левко, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Річні збори Тов. Ім. Богдана Хмельницького під Покр. Пресв. Тройці, від. 158, відбудуться в суботу, 6. грудня, в год. 8. ввечір, в У. Н. Домі, 216 Ґренд ул. Просимо всіх членів прийти хоч раз на рік. Котрий не прийде без оправданої причини буде караний згідно зо статом. Буде вибір уряду на 1948 рік і інші важні справи до полагодження. — За уряд: Ю. Пазчак, голова; М. Баглай, фін. секр. Г. Глушко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

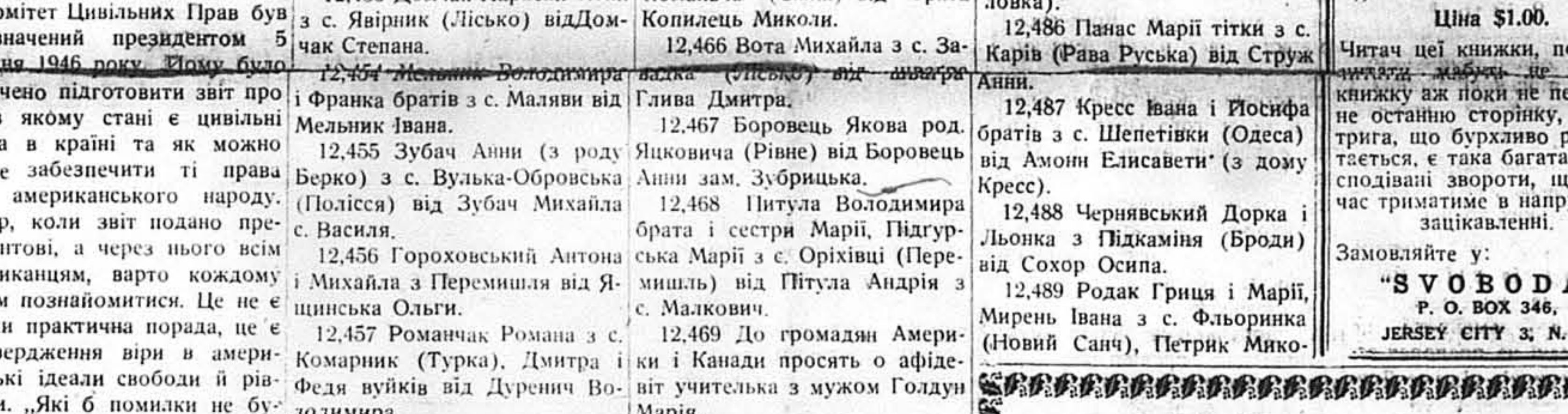
МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Річні збори Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, відбудуться в неділю, 7. грудня, в галі У. Н. Дому, в годині 2. пополудні. Обовязком всіх членів є прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження, як рівнож буде касовий звіт і вибір уряду на 1948 рік. — Уряд.

ДЯКОВЧИТЕЛЯ

ЕВА ЛИКТЕЙ
пошукує СИНА її брата
ІВАНА КАМІНЕЦЬКОГО,
з села Залуже, повіт Любашів, перебуває десь в Німеччині, правдоподібно в англійській зоні. Зголошення слати:
PETER LYKTEY,
458 Columbia St., Utica 2, N. Y., U. S. A.

Прошу
МИХАЙЛА
ПОПЕЛЯ-ОЛЕСЬКОВИЧА
з Кульчиць, пов. Самбір, або його дітей о подання своєї адреси. (Маю лист від братанича).
JOHN K. CMAYLO,
R. 3, Oneida, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1737. Джена врятована від смерти.

Коли львиця впала в середину малп, вони розскочилися.

„Ось-там ваша жертва!" закричав пан джунглів.

Над берегом річки Молат і Тага з трудом віднискували свідомість.

Збентежені побоями і засмучені з причини схоплення Джени, Тага й Молат пустилися за слідами Тарзана.